

HANS RHEINFELDER: *Altfranzösische Grammatik. Erster Teil: Lautlehre.* Zweite, verbesserte und vermehrte Auflage. München, Max Hueber Verlag, 1953-1955. 352 pàgs.

El romanista de Munic ens dóna, amb aquest llibre, una refosa del seu manual de gramàtica francesa antiga, aparegut l'any 1936. Ha mantingut, en preparar-ne la refosa que ara comentem, la concepció i fins i tot l'elaboració de la primera edició. Com aleshores, també ara el llibre apareix reduït a una primera part, dedicada a la fonètica històrica. Esperem que un dia no massa llunyà Rheinfelder completarà el seu manual amb les altres parts de la gramàtica.

El llibre de Rheinfelder respon a una estructura lògica i clara, seguint la metodologia tradicional de la fonètica històrica. És molt útil la presentació esquemàtica de l'evolució de cada so, emmarcada, i seguida, després, de les explicacions, detalls, excepcions, exemples, etc. Encara que es limita, així ens ho diu ja el títol, a francès antic, hom hi troba, al costat de cada esquema de les evolucions que tracta, l'esquema, en caràcters més reduïts, de l'evolució ulterior corresponent, la qual cosa permet de veure l'estat antic com un moment d'una corba que no acaba fins al francès modern, i que ajuda a retenir les lleis gramaticals del francès antic. Una cinquantena de planes d'índexs assegura la utilització del llibre.

A. M. BADIA i MARGARIT

HANS-ERICH KELLER: *Etude descriptive sur le vocabulaire de Wace.* Berlin, Akademie-Verlag, 1953. 436 pàgs. (DAWB: VIRS, VII.)

Els lingüistes formats a l'escola de W. von Wartburg — a Leipzig, primerament; a Basilea, més tard — ens han anat oferint diversos vocabularis francesos, adés de contingut tècnic, adés a base d'un escriptor determinat, on l'ordre alfabètic dels mots és substituït per grups i subgrups de conceptes, que trobem algunes vegades exposats simplement a tall de diccionari descriptiu, però que d'altres — més sovint — són redactats raonadament, en forma d'estudi. Recordem: a) els reculls lèxics d'A. Kuhn sobre el comerç del segle XVI, de H. Sekommodau sobre el llenguatge psicològic de la segona meitat del segle XVIII, de H. Heidel sobre les finances del segle XV, de W. Bartzsch sobre la vida pública en temps de Lluís XI: tots ells vocabularis especialitzats; b) els de F. Haschke sobre la correspondència epistolar de Richelieu, de H. Kunze sobre els traductors de la *Bíblia* Jacques Lefèvre d'Étaples i Pierre Robert Olivetan, de G. Heidel i K. Heilmann sobre els cronistes Philippe de Comynes i Georges Chastellain, respectivament: dedicat cadascun a un sol autor; c) els d'E. Poppe sobre Gilles Picot, senyor de Gouberville i del Mesnil-au-Val, i de W. Runkewitz sobre el *Trésor des chartes du comté de Rethel*, les característiques lingüístiques dels quals perviuen en part en el dialecte normand actual, les d'aquell escriptor, i en el del comtat de Rethel, les d'aquest aplec documental.¹

1. Tots aquests vocabularis han estat publicats dins la sèrie lingüística dels «Leipziger Romanistische Studien», dels quals formen respectivament els volums I,